

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
ANNA FELICE**

Seduta ta' l-10 ta' Marzu, 2011

Citazzjoni Numru. 428/2006

Hili Investments Limited (C 17538)

vs

Percius Car Hire Limited (C 3989)

Il-Qorti:

Rat ir-rikors tas-socjeta' Hili Investments Limited fejn din, wara li ppremettiet illi:

Il-ftehim anness u mmarkat bhala "Dok. A", (il-"Ftehim"), gie ffirmat fil-31 ta' Mejju 1999, bejn Percius Car Hire Limited u Hili Investments Limited, u dan il-ftehim jipprovdi, *inter alia*:

Is-socjeta' konvenuta tikri l-vettura tat-tip Jaguar S-Type, bin-numru tax-xazi SAJAC01E9XFL09254 (il-"Vettura") lis-socjeta' attrici ghall-perjodu ta' sittin (60) xahar

Kopja Informali ta' Sentenza

konsekuttiv, liema perjodu seta' jigi estiz ghall-perjodu indefinit;

Permezz tal-Ftehim, il-partijiet assumew numru ta' obbligi ohrajn favur xulxin fil-konfront tal-Vettura;

Wiehed mill-obbligi assunti mis-socjeta' konvenuta kien li fi tmiem il-kirja toffri l-vettura lis-socjeta' attrici ghall-prezz ta' sitt elef u hames mitt Liri Maltin (Lm6,500), liema prezz huwa stipulat fil-Ftehim;

Hekk kif appena s-socjeta' konvenuta offriet il-Vettura ghall-bejgh, is-socjeta' attrici mmanifestat l-intenzjoni taghha illi takkwista l-Vettura;

Wahda mill-kundizzjonijiet imposti fuq is-socjeta' attrici permezz tal-Ftehim hija li meta l-Vettura tigi trasferita, is-socjeta' attrici tkun responsabbli ghall-hlas ta' xi spejjez li jista' jkun hemm, inkluz il-hlas ta' taxxa addizzjonali ghar-registrazzjoni ta' vetturi bil-mutur taht il-Kap. 368 tal-Ligijiet ta' Malta;

Sabiex tara xi spiza kienet tinvolti, meta s-socjeta' konvenuta offriet il-Vettura ghall-bejgh, is-socjeta' attrici staqsiet kemm kienet thallset taxxa ghar-registrazzjoni ta' vetturi bil-mutur mill-intimata, sabiex ikollha indikazzjoni tal-ammont li kellu jkun dovut fuq trasferiment effettiv;

Meta s-socjeta' attrici rat illi l-konvenuta baqghet ma pprovdiet ebda informazzjoni, din ir-rikjesta saret b'mod formali permezz ta' ittra datata 21 ta' Dicembru 2005 (annessa u mmarkata "Dok. B");

Din l-informazzjoni damet ma waslet lis-socjeta' attrici sa Frar tal-2006, u immedjatament kif kisbet l-informazzjoni li kienet ilha titlob ghal tul ta' zmien, is-socjeta' attrici kkonfermat ghal darb'ohra lis-socjeta' konvenuta li hi kienet ghadha trid takkwista l-Vettura kif stipulat fil-Ftehim;

Kien f'dan l-istadju li s-socjeta' konvenuta, *nonostante* d-dewmien li taghti l-informazzjoni lis-socjeta' attrici ghazlet li tiddevja mid-dispozizzjonijiet tal-Ftehim u titlob il-hlas ta'

Kopja Informali ta' Sentenza

somom ulterjuri barra minn dak li kien hemm espressament stipulat fil-Ftehim; b'hekk effettivamente hi ttentat teludi l-obbligu li kellha li titrasferixxi l-Vettura lis-socjeta' attrici skond il-Ftehim;

Is-socjeta' attrici ghadha trid tezercita d-dritt taghha li takkwista l-Vettura kif stipulat fil-Ftehim;

Is-socjeta' konvenuta baqghet tinsisti fuq hlas ta' somom minghand is-socjeta' attrici li m'humiex ikkontemplati fil-Ftehim u dan bi ksur tal-istess Ftehim;

Is-socjeta' attrici talbet il-hrug ta' mandat ta' inibizzjoni kontra s-socjeta' konvenuta sabiex din tigi projbita milli titrasferixxi l-Vettura jew kwalunkwe jedd li ghandha fuq il-Vettura, liema talba ntlagghet minn din l-Onorabli Qorti fit-3 ta' Mejju 2006;

Titlob is-socjeta' konvenuta tghid ghaliex din l-Onorabli Qorti m'ghandhiex:

Tordnalha tbiagh u titrasferixxi lis-socjeta' attrici, ai termini tal-obbligi minnha assunti permezz tal-Ftehim datat 31 ta' Mejju 1999, il-vettura Jaguar S-Type, bin-numru tax-xazi SAJAC01E9XFL09254 ghall-prezz u bil-pattijiet u kundizzjonijiet kollha msemmija fl-istess Ftehim u dan fi zmien qasir u perentorju illi din il-Qorti joghgobha tistabilixxi u taht dawk il-provvedimenti li l-istess Qorti jidhrilha xierqa u opportuni;

Tinnomina kuraturi li jigu ffissati minn din il-Qorti, sabiex okkorrendo jirraprezentaw lill-eventwali kontumaci fuq il-bejgh u trasferiment fil-jum , post u hin iffissat minn din l-Onorabli Qorti.

Bl-ispejjez, komprizi dawk tal-hrug tal-mandat ta' inibizzjoni numru 649/06 TM u b'rizerva ghal kull dritt u rimedju iehor spettanti lill-istess socjeta' attrici.

Rat ir-risposta ta' Percius Car Hire Limited fejn din eccepiet illi:

Kopja Informali ta' Sentenza

Fl-ewwel lok, in-nullita' tar-rikors promotur peress li s-socjeta' esponenti ma gietx notifikata b'kopja mahlufa tar-rikors, u lanqas ma jidher li hemm anness dikjarazzjoni tal-fatti mahluf mar-rikors;

Fit-tieni lok, id-dekadenza peress li s-socjeta' attrici ma ottempratx ruhha mal-obbligi mposti fuqha mill-Artiklu 1357 tal-Kodici Civili;

Fit-tielet lok, it-talba attrici hija nfondata peress li s-socjeta' attrici stess kienet rrifjutat l-offerta' maghmula mis-socjeta' eccipjenti u naqset li tidher fuq il-kuntratt ai termini tal-ftehim bejn il-partijiet;

Fir-raba' lok, u fi kwalsiasi kaz, is-socjeta' attrici naqset li thallas kumpens ghad-danni sofferti mis-socjeta' konvenuta meta s-socjeta' attrici waqfet il-konvenuta milli jkollha access jew uzu tal-vettura taghha, u zammet il-vettura fil-pussess taghha bla ebda dritt fil-ligi u ghaldaqstant is-socjeta' konvenuta qieghda taghmel id-debita kontra-talba ghall-finijiet u effetti kollha tal-ligi.

Rat id-dokumenti kollha annessi u esebiti.

Semghet ix-xhieda.

Rat l-atti kollha tal-kawza.

Rat li l-kawza thalliet ghal-lum ghas-sentenza.

Il-kawza bejn il-partijiet taf il-bidu minn ftehim li ghamlu l-partijiet li permezz tieghu inkriet karozza tat-tip Jaguar S ghall-perjodu definit. L-istess ftehim ukoll kien jipprovdi ghall-bejgh tal-vettura bi prezz definit wara l-iskadenza tal-kirja. Meta l-kirja fil-fatt intemmet inqala' dizgwid bejn il-partijiet u l-bejgh ma giex kompletat. Ghalhekk inbdew dawn il-proceduri mis-socjeta' Hili Investments li qed tghid li kienet Percius li ma ghamlitx dmirha fin-negozju. Din tal-ahhar issostni li kienet Hili Investments li ma ghazlitx li tixtri l-vettura.

Il-Qorti tibda biex tiskarta l-ewwel eccezzjoni tas-socjeta' intimata peress illi din jidher li ma baqa' ebda insistenza fuqha.

L-ewwel konsiderazzjoni li kien jehtigilha taghmel din il-Qorti kien li tistabilixxi n-natura tan-negozju li sar bejn il-partijiet permezz tal-ftehim de quo. Is-socjeta' attrici ssostni li l-ftehim kien wiehed ta' hire purchase. Ma' dan is-socjeta' intimata ma taqbilx. F'dan il-kuntest, il-Qorti taghmel referenza ghad-definizzjoni ta' "hire purchase agreement" moghtija fil-kawza "Bonnet vs Azzopardi" (deciza fit-28 ta' Gunju 1922), kif kwotata fis-sentenza "Regina vs Miller" (deciza fit-30 ta' Mejju 2002):

"In-natura intrinsika ta' dan il-kuntratt hija li fih zewg stadji ben distinti. Is-sid tal-oggett jitransferixxi lill-kerrej l-uzu u l-pussess tal-oggett ghall-kirja specifika, b'dan li l-proprjeta' tal-oggett ma tghaddix ghand ix-xerrej sakemm il-prezz ma jkunx imhallas kollu. Il-venditur jibqa' legalment konsidrat li hu s-sid tal-oggett u l-proprjeta' tieghu ma tghaddix lill-venditur sakemm il-prezz tieghu ma jkunx gie saldat."

Minn qari akkurat tal-ftehim li ghamlu l-partijiet, il-Qorti ma tqisx li dan kien ftehim ta' hire purchase kif komunement maghruf u kif spjegat fid-decizjonijiet precitati. Il-ftehim de quo kien wiehed ta' kirja segwit b'opzjoni ta' xiri bi prezz definit.

Hire purchase system, kif spjegat il-Qorti fil-kawza "Abela vs Attard" (deciza fit-12 ta' Frar 1957), aktar jixbah lill-bejgh "pactum riservati domini".

"fil-vendita' bil-patt tar-rizerva tad-dominju, l-istess patt jattribwixxi lill-venditur il-fakolta' li jirritarda t-trasmissjoni tal-proprjeta' tal-haga mibjugha sal-mument meta javvera ruhu fatt, jew jghaddi certu zmien; u malli dak il-fatt jivverifika ruhu, jew jghaddi dak iz-zmien, ma jkunx hemm bzonn ta' manifestazzjoni ohra gdida tal-volonta', jew xi attivita' ohra mill-parti tal-kontraenti, jew ta' xi hadd iehor, sabiex tavvera ruhha t-trasmissjoni tal-proprjeta'."

Kopja Informali ta' Sentenza

Fil-hire purchase system kif komunement applikata f'dawn il-Gzejjer, il-propjeta' tghaddi malli jithallas il-prezz minghajr xi tip ta' espressjoni ta' volonta'. Huwa effettivament bejgh "by instalments".

Fil-kaz in ezami, il-ftehim kien ferm divers. Fuq skadenza tat-terminu tal-kirja, il-kerrej inghata opzjoni ta' xiri tal-vettura bi prezz definit b'kundizzjonijiet definiti. Wahda minn dawn il-kundizzjonijiet kienet li jiddeciedi u jinforma lis-sid bid-decizjoni tieghu fi zmien sebat ijiem.

"Si ha l'opzione quando le parti convengono che una di esse rimanga vincolata alla propria dichiarazione (percio' questa costituisce una proposta irrevocabile) e l'altra parte abbia la tacolta' di accettarla o meno."

lkompli: "L'opzione si distingue dal contratto preliminare: nel con tratto preliminare le parti si obbligano a concludere un nuovo contratto (definitivo), l'opzione, invece, da' luogo ad una proposta irrevocabile: percio' basta l'accettazione dell'altra parte perche' il contratto si perfezioni, senza che occorra una nuova manifestazione di consenso della parte vincolata alla proposta."

Fid-dawl ta' dan, il-vertenza ghalhekk tiddistilla ruhha fuq il-kwistjoni jekk fil-fatt Hili Investments accettatx il-proposta irrevokabli ta' Percius Car Hire ghall-bejgh tal-karozza kif stipulat fil-ftehim.

Ghar-rigward tal-accettazzjoni ta' proposta sabiex ikun jista' jinghad li ftehim gie konkjuz:

Trabucchi jghid:

"L'accettazione e' una dichiarazione diretta al proponente; essa deve essere definitiva, incondizionata e pienamente conforme alla proposta; altrimenti vale come nuova proposta, e per la perfezione del contratto sara' richiesto che il successivo benessere dell'anteriore proponente sia, a sua volta, portato a conoscenza dell'accettante che ha fatto la modificazione. Tra proposta e accettazione – quando non siano prestate

Kopja Informali ta' Sentenza

nello stesso contesto – deve esistere una correlazione finale, cioè una direzione allo stesso fine.”

Carbonnier jghid:

“Il faut que le contenu de l’acceptation soit identique a celui de l’offre”, kif ukoll “Les deux volontes se rencontrent a l’instant ou l’acceptation se manifeste, car c’est elle qui est decisive et conclut le contrat.”

Fid-dawl ta' dan l-insenjament u, partikolarment in vista tal-principju kardinali tal-essenzjalita' tal-bona fede fl-esekuzzjoni tal-kuntratti, skond ma jipprovdi l-Art. 993 tal-Kap. 16, li testwalment jghid:

“Art. 993. Il-kuntratti ghandhom jigu esegwiti bil-bona fidi, u jobbligaw mhux biss ghal dak li jinghad fihom, izda wkoll ghall-konsegwenzi kollha li ggib maghha l-obbligazzjoni skond ix-xorta taghha, bl-ekwita', bl-uzu jew bil-ligi.”

Il-Qorti ser tghaddi biex tezamina l-provi prodotti fil-kuntest. Il-Qorti tinnotta li l-intenzjoni espressa tas-socjeta' attrici kienet konsistentement li trid tixtri l-vettura. Huwa minnu li kien hemm bejn il-partijiet vertenzi, pero' dawn kollha gew sorvolati wara negozjati. Kien l-e-mail tas-7 ta' Marzu 2006 (fol. 31) li permezz tieghu saret talba ghad-danni li sfratta kollox.

Fil-fatt l-e-mail b'risposta ghalih huwa car:

“Points 1 - 4 had been agreed to and accepted and my client is prepared to implement them. However, your clients' addition of a damages claim is totally rejected.”

Galadarba s-socjeta' Hili Investments spiccat biex irtirat il-kundizzjonijiet kollha li kienet ghamlet, kif jirrizulta mill-e-mails skambjati, l-accettazzjoni taghha tal-opzjoni naxxenti mill-ftehim originali effettivament saret.

Ghar-rigward tat-terminu ta' sebat ijiem li fih Hili kellha tinforma lil Percius bid-decizjoni taghha, din il-Qorti tqis li

Kopja Informali ta' Sentenza

din il-kundizzjoni, Hili ssodisfatha. L-accettazzjoni tal-ghazla wrietha fiz-zmien miftiehem.

Fid-dawl ta' dan kollu, ghalhekk, il-Qorti tqis gustifikata u pruvata t-talba tas-socjeta' attrici.

Ghaldaqstant, il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi tilqa' l-ewwel talba ta' Hili Investments Limited u tordna li l-bejgh ghandu jsir fi zmien xahar mil-lum. Tilqa' t-tieni talba u tinnomina lil Dr. Anna Mallia biex tidher ghall-eventwali kontumaci.

L-ispejjez jithallsu minn Percius Car Hire Limited.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----